کرونای جدید چگونه است و چه علائمی دارد؟

12 خرداد 1404

در حالی که بسیاری از مردم دنیا تصور می‌کردند دوران همه‌گیری کرونا به پایان رسیده و زندگی به روال عادی بازگشته، اخبار تازه‌ای از ظهور گونه‌های جدید ویروس کرونا منتشر شده است؛ گونه‌هایی که گرچه از شدت پاندمی اولیه برخوردار نیستند، اما ویژگی‌هایی دارند که آن‌ها را از نسخه‌های قبلی متمایز می‌کند.

کرونا در مسیر تکامل: از ووهان تا امروز

ویروس کرونا از زمان شیوع اولیه‌اش در دسامبر ۲۰۱۹، بارها دچار جهش ژنتیکی شده است. گونه‌های آلفا، دلتا و اومیکرون تنها چند نمونه از تغییراتی هستند که در ساختار این ویروس به وجود آمده و به شیوع گسترده‌تر یا مقاومت بیشتر آن منجر شده‌اند.

کرونای جدیدی که این روزها توجه کارشناسان سلامت را به خود جلب کرده، اغلب در قالب زیرسویه‌هایی امیکرون ظاهر می‌شود. برخی از این زیرسویه‌ها توانایی بالاتری در فرار از ایمنی واکسن‌ها و عفونت‌های قبلی دارند. اگرچه شدت بیماری‌زایی آن‌ها در بیشتر موارد کمتر است، اما قابلیت انتقال بالا باعث شده سرعت شیوع آن نگران‌کننده باشد.

چه چیزی کرونای جدید را متمایز می‌کند؟

تفاوت کرونای جدید با انواع قبلی بیشتر در این موارد دیده می‌شود:

۱. **دوره نهفتگی کوتاه‌تر:** زمان بین قرار گرفتن در معرض ویروس و ظهور علائم، در برخی موارد به ۲ تا ۳ روز کاهش یافته است. این موضوع شناسایی و کنترل بیماری را دشوارتر می‌کند.

۲. **تغییر در علائم بالینی:** برخی علائم که در موج‌های اولیه شایع بودند، مانند از دست دادن بویایی یا چشایی، در کرونای جدید کمتر دیده می‌شود. در مقابل، نشانه‌هایی شبیه سرماخوردگی یا آنفولانزا، بارزتر شده‌اند.

۳. **ایمنی شکن:** زیرسویه‌های جدید توانایی بیشتری برای عبور از سد ایمنی ایجاد شده توسط واکسن‌ها یا ابتلاهای قبلی دارند، هرچند همچنان واکسن‌ها تا حد زیادی از بروز اشکال شدید بیماری و بستری جلوگیری می‌کنند.

علائم شایع کرونای جدید چیست؟

یکی از چالش‌های اصلی در شناسایی کرونای جدید، شباهت زیاد آن با سرماخوردگی معمولی است. بسیاری از مبتلایان، در روزهای ابتدایی ابتلا، گمان می‌کنند صرفاً دچار آنفلوآنزا یا آلرژی شده‌اند.

شایع‌ترین علائم کرونای جدید به شرح زیر است:

گلودرد ملایم تا متوسط

گرفتگی یا آبریزش بینی

سرفه خشک

خستگی و بدن‌درد

تب خفیف یا متوسط

سردرد

در برخی موارد: اسهال یا تهوع

برخلاف موج‌های اولیه، از دست دادن بویایی یا چشایی دیگر علامت غالب نیست. همچنین، در موارد خفیف، ممکن است فرد بدون تب باشد یا فقط یکی از علائم بالا را تجربه کند. این تنوع علائم، شناسایی بیماری را سخت‌تر کرده و باعث می‌شود برخی افراد بدون اطلاع، ویروس را به دیگران منتقل کنند.

چگونه کرونای جدید تشخیص داده می‌شود؟

برای تشخیص دقیق، همچنان بهترین روش استفاده از تست‌های PCR یا آنتی‌ژن سریع است. البته تست‌های خانگی سریع ممکن است در برخی موارد، به‌ویژه در روزهای اولیه، منفی کاذب بدهند. توصیه می‌شود در صورت داشتن علائم مشکوک، تست را پس از ۲۴ تا ۴۸ ساعت تکرار کنید.

در کشورهایی که سیستم نظارت و توالی‌یابی ژنتیکی فعال‌تری دارند، شناسایی نوع دقیق ویروس امکان‌پذیر است. اما در بسیاری از نقاط جهان، از جمله ایران، فقط می‌توان تشخیص داد که فرد به کرونا مبتلا شده، نه این‌که دقیقاً به کدام زیرسویه دچار شده است.

تفاوت کرونای جدید با آنفلوآنزا یا سرماخوردگی معمولی

گرچه علائم کرونای جدید شباهت زیادی به آنفلوآنزا دارد، اما برخی تفاوت‌های کلیدی وجود دارند:

در آنفلوآنزا معمولاً شروع بیماری ناگهانی‌تر است و تب بالاتر و بدن‌درد شدیدتر دارد.
سرماخوردگی اغلب با عطسه، آبریزش بینی و گلودرد ملایم همراه است و تب ندارد یا بسیار خفیف است.
در کرونا، خستگی، گلودرد و سرفه خشک بیشتر دیده می‌شود و برخی افراد دچار علائم گوارشی می‌شوند.

البته این علائم هم‌پوشانی دارند و فقط با تست می‌توان به‌طور قطعی تشخیص داد که فرد به کرونا مبتلا شده یا به بیماری دیگری.

آیا باید دوباره ماسک بزنیم؟

در محیط‌های بسته و شلوغ، به‌ویژه در فصل‌های پاییز و زمستان، استفاده از ماسک همچنان توصیه می‌شود. این اقدام ساده می‌تواند احتمال انتقال ویروس را تا حد زیادی کاهش دهد. به‌ویژه اگر در محیطی حضور دارید که افراد مشکوک به بیماری هستند یا نمی‌دانید وضعیت واکسیناسیون افراد چگونه است، استفاده از ماسک تصمیمی منطقی است.

علاوه بر ماسک، تهویه مناسب فضاهای بسته، شست‌وشوی منظم دست‌ها و پرهیز از تماس نزدیک با افراد بیمار همچنان جزو اصول کلیدی پیشگیری محسوب می‌شوند.

نقش عفونت‌های بازگشتی و کووید طولانی

یکی از نکات نگران‌کننده در مورد کرونای جدید، افزایش موارد عفونت مجدد است. حتی افرادی که اخیراً مبتلا شده‌اند، ممکن است چند ماه بعد دوباره دچار بیماری شوند، البته معمولاً به‌صورت خفیف‌تر.

همچنین برخی مبتلایان، حتی پس از بهبود اولیه، برای هفته‌ها یا ماه‌ها دچار عوارضی مانند خستگی مزمن، اختلال حافظه، تنگی نفس یا دردهای پراکنده می‌شوند. این وضعیت که با عنوان «کووید طولانی» (Long COVID) شناخته می‌شود، در هر نوعی از کرونا ممکن است رخ دهد و نیاز به بررسی تخصصی دارد.